

Plan var særlig anlagt paa, at Anstalten, foruden at undergaa forskellige Omdannelser af de ældre Bygninger til Afhjælpning af de ovenberørte Mangler, selv skulde overtage Driften af sine Forder og tilvejebringe en Del af de nye Pladser ved Opførelse af en mindre Aulsgaard for rolige Patienter, der kunde beskæftiges ved Landbrug under friere Forhold.

Efter at det kgl. Sundhedskollegium, hvis Erklæring over Sagen Justitsministeriet havde æstet, havde haft Lejlighed til ved en personlig Undersøgelse af Forholdene paa Anstalten at sætte sig ind i disse, udtalte Kollegiet som sin Overbevisning, at en Udvidelse af Patientantallet maatte anses nødvendig, selv under Hensyn til den da forestaaende Udvidelse af Sindssygeanstalten ved Middelfart. Ligesom Kollegiet derhos fandt den foreslaaede Udvidelse passende, saaledes udtalte det sig bestemt for en Omdannelse af større Dele af Anstaltens Økonomilejligheder som ganske uhyldbestgørende selv uden Hensyn til en mulig Udvidelse, hvorhos det varmt tilraadede den af Direktionen fremsatte Plan om Oprettelsen af en Aulsgaard, hvor rolige Patienter kunde faa Bolig og Beskæftigelse ved det der foresaldende Arbejde.

I Hensyn til denne Kollegiets Udtalelse anmodede Ministeriet Anstaltens Direktion om at lade nærmere Tegninger og Overslag udarbejde paa Grundlag af den af Anstaltens Overlæge fremsatte Plan, og ere saadanne derefter blevne udarbejdede af Professor, Bygningsinspektør Wilhelm Peterjen, og efter at være tiltraadte af Direktionen, forelagte Ministeriet.

Af de Bemærkninger, hvormed Planen er forelagt Ministeriet, i Forbindelse med de Bemærkninger, hvormed Overlægen ledsagede sit ovenberørte i 1892 fremsendte Forslag, skal Ministeriet fremhæve følgende:

Medens det, under Hensyn til, at de ældre paa Anstalten værende Bygninger ligge meget sammentrængt, ikke kan anses hensigtsmæssigt at søge en Udvidelse af Anstalten tilvejebragt ved Opførelse af Nybygninger paa selve Anstaltens Grund, vil der, under Forudlætning af, at de øvrige neden for berørte Omdannelser finde Sted, ved mindre Smaaforandringer ved de alt tilstedeværende Lokaler i Løbet af et Par Aar kunne tilvejebringes Plads til ca. 480 Patienter under hygiejnisk forfarlige Forhold, og disse Forandringer ere af en saa lidet betydelig Karakter, at Omkostningerne ved dem ville kunne bæres af Anstaltens aarlige Budget. Til de øvrige 20—30 Patienter paataentes der at skaffe Plads ved den oven for antydede Opførelse af en Aulsgaard, hvor der vil

kunne indrettes Bolig til et saadant Antal af Anstaltens rolige Patienter. Det forøgede Patientantal forudsætter imidlertid aldeles nødvendig en Forandring og Udvidelse af Anstaltens Udenomslejlighed, saasom Værksteder, Administrations- og Økonomilokaler, idet disse allerede i en Række af Aar have været aldeles uhyldbestgørende i Udstrækning og derhos i højeste Grad utidsbærende, hvorfor Brugen af dem har været forbundet med store Ulemper, ligesom denne Omstændighed har paaført Anstalten ikke ringe Udgifter til Ekstrahjælp m. m. Hertil kommer ogsaa, at saavel de hertil benyttede Lokaler som det i dem værende Inventarium i Aarenes Løb ved Slid ere bleven i den Grad forringede, at en Fornyelse i ret betydelig Udstrækning vil vise sig at være en uomgængelig Nødvendighed, og at der af Hensyn til Brandsfare har maattet foretages Forandringer, ligesom saadanne forestaa, navnlig ved en nødvendig Isolering af Maskinhuse.

Med Hensyn til disse Udenomslejligheder fremhæves det, at Værkstederne ere i højeste Grad mangelfulde; der findes af saadanne i alt 4 paa Anstalten, men disse ere saaledes beliggende, at man for at komme til det ene af dem er nødt til at passere de andre, og de ere derhos af et saa ringe Omfang, at der f. Eks. i Snederværkstedet paa et Areal af ifkun 260 Kv.-Fod har maattet anbringes 4 Høblebænke og en Dimovn, en Omstændighed, der selvfølgelig i høj Grad forøger Brandsfaren. Medens disse 4 Værksteder kun ere beregnede paa 4 forskellige Haandværk, har det hidtil været umuligt at skaffe Plads til mange andre Slags nyttige Haandværk, og da Anstalten har et stort Røbstadklientel, har den saaledes været udelukket fra at skaffe nyttigt Beskæftigelse for mangfoldige Patienter af Haandværkerstanden, ligesom der paa Grund af Pladsmangel ikke har kunnet skaffes anden Vinterbeskæftigelse for Mandspatienterne paa 1ste og 2den Forplejningsklasse end Brandefavnning i nogle lave, mørke og sludfulde Kælderrum. Af saavel rent humane som sanitære Hensyn har Direktionen derfor forment, at der burde søges skaffet bedre Værkstedlokaler ikke blot for de egentlig nyttige Haandværk, men ogsaa et stort og lyst Sløjdværksted for Patienter af 1ste og 2den Forplejningsklasse.

Blandt Økonomilokalerne henledes Opmærksomheden særligt paa de daarlige Forhold i Køkkenet og Vaskehuset. Med Hensyn til det første udtales det saaledes, at de tænbne Pladsforhold dels i høj Grad sliber paa saavel Bygningen som Inventariet, dels udelukker Gennemførelsen af de af Hensyn til de forskellige Forplejningsklasser nødven-